

Офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг. – Режим доступу: www.dfr.gov.ua/. – Нормативна база.

3. Прімерова О.К. Інтеграція банківської системи як організаційна інновація і потреба розвитку світового фінансового ринку [Текст] / О.К. Прімерова // Проблеми науки. – 2008. – № 5. – С. 31–37.

4. Діба М.І. Капіталізація банківської системи як чинник підвищення надійності економіки

України [Текст] / М. І. Діба, Є. С. Осадчий // Фінанси України. – 2008. – № 6. – С. 77–89.

5. Адамик Б. Теоретико-методологічні засади впливу процесів глобалізації на банківську систему України [Текст] / Б. Адамик // Економічний аналіз. – 2009. – Випуск 4. – С. 105–111.

6. Дзюблюк О. Грошово-кредитна система України у контексті глобалізаційних процесів [Текст] / О. Дзюблюк // Вісник Тернопільського державного економічного університету. – Тернопіль, 2009. – С. 8.

Анотація. В даній статті досліджені проблеми інтеграції українського ринку фінансових послуг у мирову систему. Проведен SWOT-аналіз присутності іноземного капіталу на національному ринку фінансових послуг. Предложено рекомендації по активізації процесу інтеграції ринку фінансових послуг України в мирову систему.

Ключевые слова: інтеграція, фінансові послуги, транснаціоналізація, капіталізація, глобалізація.

Summary. In this article the research of integration problems of the Ukrainian market of financial services to the world global system was made. Contemporary trends of the Ukrainian market of financial services were analyzed. Recommendations for enhancing of the integration process of the financial services market of Ukraine to the world global system were proposed.

Key words: integration, financial services, transnationalization, capitalization, globalization.

*Рецензент д.е.н., професор ХНУ ім.В.Н.Каразіна Довгань О.А.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Боровик Ю.Т.*

УДК 621.001.76(477)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Дикань В.В., к.е.н, доцент (УкрДАЗТ)

Досліджено проблеми та перспективи пов'язані з прискоренням інноваційного розвитку машинобудівного комплексу. Обґрунтовано необхідність створення інноваційно-логістичних центрів, заснованих на інтеграції, модернізації галузі і прискорення її інноваційно-структурної перебудови.

Ключові слова: машинобудівна галузь, інновація, інноваційний розвиток, інтеграція, інноваційно-логістичний центр.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Від рівня розвитку машинобудівного комплексу залежить добробут держави - випускаючи засоби виробництва для різних галузей народного господарства, машинобудування забезпечує комплексну механізацію та автоматизацію виробництва, що істотно впливає на конкурентоспроможність вітчизняних виробників, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Сьогодні, коли на українському ринку присутня більшість зарубіжних конкурентів, а економічний потенціал вітчизняної машинобудівної галузі знаходиться на межі своїх можливостей, все важче українським товаровиробникам вести боротьбу за споживача.

Досвід економічно розвинених країн показує, що переможцем у цій боротьбі виявляється та держава, яка буде своєю діяльністю переважно на

основі інноваційного підходу і головною метою стратегічного плану ставить інноваційний розвиток машинобудівного комплексу. У сучасних умовах саме цій галузі належить виключно важлива роль у прискоренні науково-технічного прогресу.

Аналіз досліджень та публікацій.

Проблеми розвитку машинобудівного комплексу України, в тій чи іншій мірі відображені у багатьох наукових працях провідних українських вчених і фахівців з даної проблематики, таких як Амоша О.І., Барташевська Ю.М., Геєць В.М., Данилишин Б.М., Дикань В.Л., Кірдіна О.Г., Захарченко В.І., Кузмин О.Е., Жалило Я.А., Покрышка Д.С., Кіндзерский Ю.В., Микитенко В.В., Якубовский М.М. та ін. [1-8], в яких головний акцент робиться на формування нових інтеграційних господарських суб'єктів і передумов для раціональної зміни структури, функцій і методів управління цими суб'єктами господарювання.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. В теоретичному відношенні положення, що склалося на сучасному етапі розвитку машинобудування України, вивчено недостатньо, сформульовані пропозиції і рекомендації по інноваційному розвитку машинобудівної галузі слабо спираються на міжнародний та вітчизняний досвід інноваційної модернізації машинобудування в умовах жорсткої конкуренції.

Тому, метою статті висвітлити головні проблеми та перспективи пов'язані з прискоренням інноваційного розвитку машинобудівного комплексу та обґрунтовано необхідність створення інноваційно-логістичних центрів, заснованих на інтеграції, модернізації галузі і прискорення її інноваційно-структурної перебудови.

Основний матеріал. Якість і структура товарної пропозиції вітчизняних підприємств машинобудівної галузі, в результаті наростаючого відставання від світового рівня розвитку, все більше не відповідає потребам українських товаровиробників. Основна системна проблема полягає в тому, що наявна номенклатура продукції цієї галузі, не дозволяє вітчизняним товаровиробникам запропонувати достатню кількість видів конкурентоспроможних імпортозамінних товарів. Умовно цю проблему можна позначити як проблему низької конкурентоспроможності продукції вітчизняної машинобудівної галузі, що катастрофічно згубно впливає на економічний розвиток всієї держави.

Гіпертрофованість вертикальної інтеграції радянського машинобудування стала основною причиною низької ефективності галузі в умовах жорсткої конкуренції. Як наслідок - українське машинобудування поступово втратило свої конкурентні позиції і має в своєму активі: край зношені виробничі потужності (від 70 до 82% зносу), високий вік працівників машинобудівних підприємств (так в АНТК ім. Антонова середній вік співробітників складає 50 років), гострий брак молодих фахівців, низьку конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість. Окремою проблемою попит на продукцію машинобудування, який постійно скорочується з року в рік, що загрожує скоротитися ще сильніше у зв'язку з поступово накриваючою світ другою хвилею економічної кризи.

В даний час в теорії і практиці функціонування українського машинобудування настав період осмислення існуючого стану галузі та пошуку шляхів його ефективного інноваційного розвитку.

З моменту розпаду СРСР і початку проведення ринкових перетворень в Україні виділяються три етапи формування організаційної структури промисловості, пов'язані з інтеграційними стратегіями підприємств:

I етап (1992 р. - 1997 р.) - утворення промислово-фінансових груп (ПФГ), юридичну

основу яких визначив Закон України «Про промислово-фінансові групи». З моменту прийняття цього Закону ПФГ стають легальним засобом концентрації капіталу та забезпечення контролю за ринками.

II етап (1998 р. - 2001 р.) - інтенсивне формування різних інтегрованих корпоративних структур, особливо холдингів. Процес створення холдингів в Україні регулюється декількома законодавчими та іншими нормативними актами.

III етап (з 2002 р. по теперішній час) - на ряду з ПФГ і холдингами в різних регіонах України починають створюватися кластерні структури. Інтеграційні процеси починають зміщуватися на регіональний рівень. Процес формування інноваційних кластерів, а саме на інновації робиться акцент при створенні кластерів, визначений Постановою Президії НАН України «Про формування й функціонування інноваційних кластерів в Україні».

Аналіз функціонування даних господарюючих структур показує, що в рамках ПФГ знайдено вирішення найбільш актуальних для українських підприємств на тому етапі розвитку проблем: залучення інвестицій, платоспроможність, зниження ризиків та ін. Однак, це не дозволило вітчизняним товаровиробникам вийти на новий, більш високий рівень їх розвитку і конкурентоспроможності.

Головною причиною всьому послужив той факт, що сьогодні, коли технологічні новинки переважно є загальнодоступними, а життєвий цикл товару неухильно скорочується, зволікання на ринку пагубно впливає на розробника інновації. На підприємствах, які не впроваджують нових ефективних шляхів скорочення часу від моменту розробки товару до моменту виходу цього товару на ринок, мають непомірно зростаючу вартість розробки інновації, що негативно впливає на їх конкурентоспроможність, а відповідно і галузі.

Тому, в даний час необхідні організаційні заходи, які дозволять якісно скоротити інноваційну ланцюжок від фундаментальних досліджень до виробництва конкурентоспроможної продукції у всіх інтеграційних утвореннях машинобудівного комплексу.

Таким перспективним інноваційним механізмом формування і реалізації конкурентних переваг машинобудівної галузі може стати створення інноваційно-логістичних центрів, заснованих на інтеграції, модернізації галузі і прискорення її інноваційно-структурної перебудови.

Функціонування даних центрів слід побудувати на інформаційно-інноваційній основі, що буде проявляється в активному використанні машинобудівними підприємствами інформації про світові техніко-технологічні досягнення в процесі власного виробництва продукції та буде сприяти використанню існуючого наукового потенціалу.

Все це дозволить змінити місце і значення товаровиробників України, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Висновок. Очевидно, що відновлення втрачених позицій і завоювання гідного місця серед світових виробників інноваційної машинобудівної продукції повинно стати найважливішим орієнтиром не тільки техніко-технологічної, але й організаційно-управлінської модернізації промислового комплексу України.

Аналіз проблем, пов'язаних з прискоренням інноваційного розвитку машинобудівного комплексу свідчить про актуальність інтеграції науки, логістики і виробництва, а також про гостру необхідність наявності добре сформованої інфраструктури підтримки горизонтальних зв'язків між машинобудівною галуззю, науковими організаціями та інноваційно-логістичними центрами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Амоша О.І. Концептуальні орієнтири промислової політики України (на середньострокову перспективу) [Електронний ресурс] / О.І. Амоша, В.П. Вишневський, Л.О. Збаразька // Економіка промисловості. – 2008. - №43. - Режим доступу до статті:

http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/EProm/2008_43/st_43_01.pdf.

2. Амоша О.І. Промышленная политика Украины: концептуальне орієнтири на

среднесрочную перспективу / О.І. Амоша, В.П. Вишневський, Л.О.Збаразька // Экономика Украины. – 2009. - №12. – С. 4-13.

3. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гесця. – К.: Ін-т екон. прогнозів.; Фенікс, 2003. – 1008 с.

4. Дикань В.Л. Сутнісні аспекти конкурентоспроможності національної економіки / В. Л., Дикань, О. Г. Кірдіна // Вісник економіки транспорту та промисловості. – 2009. - № 28. – С. 5 – 11.

5. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку: монографія / [Кіндзерський Ю. В., Микитенко В. В., Якубовський М. М. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю. В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т економ. та прогнозування. – К., 2009. – 928 с.

6. Жалило Я.А. Структурные трансформации промышленности Украины в период финансово-экономического кризиса / Я.А. Жалило, Д.С. Покрышка // Вісник Інституту економіки і прогнозування. - 2010. - С. 29-33.

7. Машинобудування в Україні: тенденції, проблеми, перспективи. /Під заг. ред. чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина. - Ніжин: ТОВ "Видавництво "Аспект-Поліграф", 2007 - 308 с.

8. Барташевська Ю.М. Розвиток машинобудування України: стан, проблеми, перспективи / Ю.М. Барташевська // Європейський вектор економічного розвитку. – 2010. - №1. – С.19-25.

Аннотация. Исследованы проблемы и перспективы связаны с ускорением инновационного развития машиностроительного комплекса. Обоснована необходимость создания инновационно-логистических центров, основанных на интеграции, модернизации отрасли и ускорения ее инновационно-структурной перестройки.

Ключевые слова: машиностроительная отрасль, инновация, инновационное развитие, интеграция, инновационно-логистический центр.

Summary. The problems and prospects associated with the acceleration of innovative development of engineering complex. The necessity of creating innovative logistics centers based on the integration of upgrade and accelerate its innovation and restructuring.

Keywords: machine building industry, innovation, innovative development, integration, innovation and logistics center.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Кірдіна О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 339+316.722:316.422 [114:115]

ТРАНСФОРМАЦІЇ НОМО ЕКОНОМІЧНОГО У ЧАСОПРОСТОРИ КРЕАТИВНОГО СУСПІЛЬСТВА

Домбровський О.Г., к.е.н., заст. Директора (ІСЕМВ НАН України)

У статті досліджується проблема формування творчої людини як основного змісту постіндустріального суспільства, фундамент якого складає діяльність «креативного класу». Показано, що творчість не підпорядковується раціональним вимогам економії часу і мислення, а є новим часопросторовим виміром буття людини.